

Allah'a Yakınlıkta Tefekkürün Önemi

Yüce Rabbimiz, Kuran'daki pek çok ayette insanları düşünmeye davet etmektedir. Düşünmek, özellikle "derin düşünmek" insanın, alemleri yoktan var eden, sonsuz güç sahibi Yüce Allah'ı takdir edebilme gücünü, kavrayışını dolayısıyla Allah korkusunu ve Allah'a olan yakınlığını artıran en önemli vesilelerden birisidir.

Allah Kuran'ın birçok ayetinde "**...düşünmez misiniz?**" (Nahl Suresi, 17), "**...düşünen bir topluluk için deliller vardır**" (Bakara Suresi, 164) ifadeleriyle düşünmenin önemini haber vermiş ve üzerinde düşünmemiz için sayısız delil yaratmıştır. Gördüğümüz, farkına vardığımız herşey Allah'ın bir tecellisi ve delilidir. Bu nedenle göklerde, yerde ve bunların arasında bulunan herşey insanın düşünmesi için birer vesiledir. Bir ayette şöyle buyrulur:

"Onunla sizin için ekin, zeytin, hurmalıklar, üzüm ve meyvelerin her türlüünden bitirir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir topluluk için ayetler vardır." (Nahl Suresi, 11)

Tefekkür etmek evrendeki herşeye Allah'ın üstün yaratma sanatının birer delili olarak bakmaktır. Sözelimi pencereye bakmakla pencereden bakmak bir değildir. Pencereye bakanlar belki pencerenin üzerindeki lekeleri görür ya da pencerenin çerçevesi, camı gibi bir takım yapısal özellikleri hakkında görsel bilgi sahibi olurlar. Pencerenin muhteşem bir dünyaya açıldığını düşünüp buradan dışarı bakanlarsa, bu pencerenin ardındaki güzellikleri seyrederek ve bundan sonsuz keyif alırlar. Bu anlamda tefekkür etmek, çevremizdeki güzellikleri görebilmemize yarayan bir nimettir. Tefekkür sayesinde karşılaştığımız görüntülerin her biri bize Yüce Rabbimiz'in azametini, sonsuz rahmetini ve üstün yaratma sanatını gösterir.

İnsanlar gün içinde birçok konu hakkında düşünürler. Ancak bu düşüncelerin büyük bir kısmı ahireti için fayda vermeyecek, "boş ve gereksiz", insanı hiçbir sonuca vordırmayan, insana hiçbir şey kazandırmayan, yararsız düşüncelerdir. Oysa önemli olan insanın yaşamının her anında olayların sebeplerini, hikmetlerini araştırarak gerçek anlamda "derin bir şekilde" düşünmesidir.

"Derin bir şekilde" düşünmeyi başaran bir insan, bir meyve, örneğin bir portakal yerken bile, bu meyve hakkında tefekkür eder; portakalın kuru bir topraktan bu kadar lezzetli ve sulu bir meyve olarak hem de dilimlenmiş bir şekilde çıktığını, insanın ihtiyaç duyduğu vitaminleri içerdiğini ve tam da insanların bu vitaminlere ihtiyaç duyduğu kış mevsiminde yetiştiğini düşünür. Bu şekilde derin düşünen bir mümin, çevresindeki her incelikte Allah'ın kudretini ve sanatını görür, O'nu tesbih eder ve Allah'a yakınlaşmaya bir yol bulur. Müminlerin bu vasıfları Kuran'da şöyle haber verilmektedir:

"Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek Yücesin, bizi ateşin azabında koru." (Al-i İmran Suresi, 191)

Düşünce Tembelliğinden Kurtulmak

Kimi insanları düşünmekten, gerçekleri görmekten alıkoyan birçok etken vardır. Bu yüzden, her insanın kendisine olumsuz yönde etki eden sebepleri teşhis etmesi ve bunların etkisinden kurtulması şarttır. Derin düşünmeyi engelleyen en önemli etkenlerden bir tanesi düşünce tembelliğidir. Düşünce tembelliğinden dolayı insanlar, herşeyi hep gördükleri ve alıştıkları şekilde yaparlar. Örneğin;

- Kişinin hep alıştığı şekilde hareket etmesi,
- Zor ve zahmetli bile olsa her konuda yalnızca bildiği yöntemleri uygulaması,
- Hiç yeni bir fikir getirmemesi ya da farklı bir yöntem denememesi,
- Eksik olduğunu bildiği konularda kişilik özelliklerini iyi yönde değiştirme ihtiyacı duymaması; gibi davranışlar yoğun düşünce tembelliğinin en belirgin göstergelerindedir.

Oysa insan tefekkür etmekle gelişir. Doğruları görebilme yeteneğinin artması, adalet duygusunun güçlenmesi, her konuda akledilme özelliği ve benzeri meziyetlerin kazanılması da tefekkür vesilesiyle gerçekleşir.

İşte bu noktada tefekkür etmenin bir insana neler kazandırabileceğinin bilinmesi kuşkusuz ki teşvik edici olacaktır. Değerli İslam alimlerimizden Mehmet Zahit Kotku tefekkürün bir insan üzerindeki olumlu etkilerini son derece samimi ve hikmetli bir şekilde şöyle özetlemektedir:

Düşünmekten Kaçınanları Bekleyen Zor Hesap

İman etmeyenler, "**O gün cehennem de getirilmiştir. İnsan o gün düşünüp-hatırlar, ancak (bu hatırlamadan) ona ne fayda?**" (Fecr Suresi, 23) ayetinde de bildirildiği gibi ancak cehennemi gördükten sonra gerçek anlamda düşünmeye başlarlar.

Bu kişiler o ana kadar, dünyaya gönderiliş amaçlarını çevrelerindeki canlıların nasıl ortaya çıktığını ve neden yaratıldıklarını, gece ve gündüzün varoluş sebeplerini, evrendeki düzenin kusursuzluğunu, Allah'ın Kuran'da emrettiklerini kısacası kendilerine gerçek anlamda fayda verecek konulardan hiçbirini o ana kadar düşünmemişlerdir. Bir gün tüm insanlar gibi kendilerinin de öleceğini ve Allah'ın huzurunda hesap vereceklerini akıllarına bile getirmemişlerdir.

Tefekkür Etmenin Ahiretteki Güzel Karşılığı

Peygamber Efendimiz (sav)`in ``*Bir saat tefekkür, bin yıl nafile ibadetten hayırlıdır.*" hadis-i şerifinde önemini vurguladığı tefekkürle ilgili üzerinde durulması gereken önemli bir nokta vardır: Samimi bir şekilde tefekkür etmek, bir mümine hem dünyada hem de ahirette pek çok hayır ve hikmet kazandırır. Çünkü iman eden kişiler etraflarında olan bitenler hakkında sürekli düşünürler; çevrelerindeki varlıkları inceler ve onlardaki yaratılış delillerini görürler. Bu da kişinin üzerindeki gaffet perdesinin aralanmasında ve samimi bir şekilde Allah'a yönelmesinde son derece etkili olur.

Bu nedenle Allah`a daha yakın olmak isteyen her insanın, tefekkür etmesini engelleyen nedenleri ortadan kaldırarak, samimi ve içten bir şekilde Allah'ın yarattığı her olay ve her varlık üzerinde düşünmesi, düşündüklerinden kendisi için bir öğüt ve ders çıkarması gerekir.

Tefekkür ederek daima doğruyu gören müminin ahiretteki kazancı Rabbimiz'in sevgisi, rızası, rahmeti ve cenneti olacaktır. Kuşkusuz bu, en güzel kazançtır. Rabbimiz ayetlerde salih müminleri Kendi Katında bekleyen güzel karşılığı şöyle müjdelemiştir:

"İman edip salih amellerde bulunanlar; onları, içinde ebedi kalıcılar olarak, altından ırmaklar akan cennetin yüksek köşklerine muhakkak yerleştireceğiz. (Salih) Amellerde bulunanların ecri ne güzeldir. Ki onlar, sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir." (Ankebut Suresi, 58-59)

<https://www.harunyahya.info/makaleler/allaha-yakinlikta-tefekkurun-onemi-84072>